

Uchwała nr V/81/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 30 sierpnia 2024 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Miejskiej
Ząbkowice Śląskich nr XCV/574/2023 z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie Uchwały Budżetowej
Gminy Ząbkowice Śląskie na 2024 rok, wraz ze zmianami na dzień 23 sierpnia 2024 r.

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Pudło — przewodnicząca,
- 2) Ewelina Kruk-Florkowska — członek,
- 3) Maciej Gardas — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale Rady Miejskiej Ząbkowice Śląskich nr XCV/574/2023 z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie Uchwały Budżetowej Gminy Ząbkowice Śląskie na 2024 rok, wraz ze zmianami na dzień 23 sierpnia 2024 roku.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

Skład Orzekający na podstawie danych zawartych w przedłożonej uchwale Rady Miejskiej Ząbkowice Śląskich nr XCV/574/2023 z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie Uchwały Budżetowej Gminy Ząbkowice Śląskie na 2024 rok, wraz ze zmianami na dzień 23 sierpnia 2024 r. stwierdził, co następuje:

1. W uchwale budżetowej na 2024 rok zaplanowano następujące wielkości:

- dochody budżetu w kwocie 153.063.226,75 zł, z tego dochody bieżące w kwocie 117.600.012,01 zł i dochody majątkowe w kwocie 35.463.214,74 zł,
- wydatki budżetu w kwocie 161.189.181,59 zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 121.073.261,45 zł i wydatki majątkowe w kwocie 40.115.920,14 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 8.125.954,84 zł,
- przychody budżetu w łącznej kwocie 11.483.255,11 zł pochodzące z kredytów i pożyczek, spłat pożyczek udzielonych ze środków publicznych oraz wolnych środków,
- rozchody budżetu w kwocie 3.357.300,27 zł z tytułu wykupu papierów wartościowych oraz spłaty kredytów i pożyczek.

2. Źródłem pokrycia deficytu są przychody z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 8.125.954,84 zł.

Z przekazanej Regionalnej Izbie Obrachunkowej we Wrocławiu uchwały Rady Miejskiej Ząbkowice Śląskich nr VIII/47/2024 z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2024–2042 (zwanej WPF), zawierającej prognozę kwoty długu i jego spłaty, wynika, że przewidywana kwota długu na koniec 2024 r. wynosi 97.909.619,03 zł, co stanowi 93,72% dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

W 2024 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę długu do planowanych dochodów bieżących, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., została przekroczona o 1,3 punktu procentowego i wynosi 7,49%, przy dopuszczalnym wskaźniku spłaty zadłużenia Gminy wynoszącym 6,19%.

W myśl art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1964) relacja, o której mowa w art. 243 ust. 1 u.f.p., może być niezachowana w latach 2023–2025 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

W kolejnych latach objętych prognozą obliczona w oparciu o prognozowane w WPF wartości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., przyjmuje wartości graniczne; w latach 2025–2027 wartości te kształtują się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia (różnice odpowiednio: 0,75 punktu procentowego, 0,09 punktu procentowego i 0,29 punktu procentowego), co oznacza bardzo wysokie ryzyko niezachowania relacji w kontekście planowania wysokich nadwyżek operacyjnych.

W WPF założono, że w latach 2025 i 2026 nadwyżki operacyjne (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) będą kształtowały się na poziomie 5.573.567 zł i 14.223.532,74 zł, natomiast w kolejnych latach — na poziomie od 13.953.537,73 zł w 2027 r. do 23.875.099,94 zł w 2042 r. (w latach 2028 i 2029 prognozowane są w kwotach 8.856.219 zł i 7.589.810 zł). Prognozowane wielkości nie znajdują uzasadnienia w wynikach lat ubiegłych. W 2022 r. i w 2023 r. wykonano deficyt operacyjny w wysokości 6.531.227,78 zł i 10.816.102,54 zł, przy czym wykonany w 2023 r. deficyt bieżący został przekroczony o 2.064.529,78 zł w stosunku do planu na koniec roku.

Ponadto w latach 2024–2026 ma miejsce znaczący spadek wydatków na obsługę długu (odpowiednio o 27,03%, 31,02% i 54,01%) przy planowanym w 2024 r. wzroście zadłużenia na koniec roku o 7,28% (zaciągnięcie nowego zobowiązania zwrotnego w kwocie 10.000.000 zł) i niewielkim spadku zadłużenia w kolejnych latach o 1,9% (2025 r.) i o 1,22% (2026 r.). W latach 2024–2026 planuje się wydatki na obsługę długu odpowiednio w kwocie 5.120.000 zł, 3.532.000 zł i 1.624.404,26 zł przy wykonaniu tych wydatków na koniec 2023 r. w kwocie 7.017.047,53 zł oraz wykonaniu na dzień 30 czerwca 2024 r. w kwocie 3.616.672,33 zł (70,6% planu na koniec roku).

Skład Orzekający zwraca uwagę, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w okresie spłaty długu istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na prognozowanym poziomie, a w szczególności nadwyżek operacyjnych i dochodów z tytułu sprzedaży majątku. Wykonanie ich poniżej planowanych wielkości niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki.

Skład Orzekający podkreśla, że nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w poszczególnych latach mogą spowodować niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 u.f.p. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Skład Orzekający wyraża pogląd, że sfinansowanie deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na rok 2024 przychodami z kredytów i pożyczek nie spowoduje przekroczenia ustawowo określonych granic zadłużenia, o ile zrealizowane wielkości budżetowe zapewnią utrzymanie zdolności spłaty na poziomie nie niższym niż relacja łącznej kwoty spłat, o której mowa w art. 243 u.f.p.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Pudło